

Odločno proti razprodaji državne srebrnine

Voditelji sindikatov iz podjetij, ki jim po zakonu o Slovenskem državnem holdingu (SDH) grozi razprodaja, so na ponedeljkovi konferenci, ki jo je organizirala ZSSS, poslance državnega zbora pozvali, naj zavrnejo predlog klasifikacije državnih naložb SDH.

Uvodoma je **Dušan Semolič** dejal, da sindikati ob napovedi razprodaje državnih podjetij ne smejo čakati, kaj se bo zgodilo, temveč morajo zaščititi interese svojega članstva in zaposlenih. Po njegovih besedah so avtorje klasifikacije vodili kratkoročni učinki, kako zakrpati luknjo v proračunu, ne da bi predhodno pripravili strategijo gospodarskega razvoja Slovenije in analizirali posledice odprodaje posameznih družb v letih 2014, 2015 in naprej. Ob tem je Semolič posebej poudaril, da se napak, ki bi nastale pri prodaji državnih podjetij, ne bi dalo več popraviti.

Za sindikate po besedah predsednika ZSSS ni dilema, ali kaj od državnega premoženja prodati ali ne, vprašanje je samo, kaj in kdaj prodati in kam bo šla kupnina – ali za krpanje luknje v proračunu ali za razvoj gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest.

Na seznamu državnih podjetij za prodajo so tudi mnoga uspešna podjetja, ki polnijo državni proračun ter zdravstveno in pokojninsko blagajno, poleg tega pa ustvarjajo dobiček, iz katerega prispevajo za razvoj znanosti, športa, kulture in drugih dejavnosti. Ob razmišljanju o njihovi prodaji bi se morali vprašati, kdo bo potem polnil našo pokojninsko in druge blagajne.

Kdor prodaja v kriznih časih, po Semoličevih besedah prodaja poceni. Z razprodajo državnih podjetij bi Slovenija izgubila gospodarsko, pa tudi politično in kulturno suverenost, saj so te stvari tesno povezane.

Na konferenci so sodelovali sindikalisti iz več največjih podjetij v lasti države.

Slovenija bi postala kolonija z nizko ceno delovne sile. To pa bi bila slaba popotnica za naše naslednje generacije, zato morajo sindikati takšno razprodajo državnega premoženja preprečiti.

Telekom, Pošta in Dars je treba ohraniti

Srečko Lorenčak, predsednik Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije (SDPZ), je dejal: »Klasifikaciji naložb SDH nasprotujemo, saj želi vlada prodati tudi geostrateška podjetja.

Po našem mnenju je izredno nepremišljena zlasti prodaja celotnega Telekoma. Nobena pametna vlada ne prodaja nacionalnih operaterjev, saj bi s tem dolgoročno posegla v nacionalno varnost. Če ga bo kupil nemški Telekom, bo svoj teren zaokrožil vse do Grčije, sedež operaterja bo zanesljivo preselil iz Slovenije.

Na seznamu za prodajo

je tudi Pošta Slovenije, ki kljub nerazumnim posegom v ceno znamke še posluje uspešno. V SDPZ ne poznamo države, ki bi prodajala svojo pošto. Če bo prišlo do te prodaje, bodo ogrožena številna delovna mesta, državljani pa bomo deležni drugorazrednih storitev.

Nerazumljiva je umestitev Darsa kot stoo odstotne naložbe, saj ceste so in morajo ostati javno dobro. Država je dobila velik odpustek že, ko je Dars prevzel kredite za gradnjo avtocest, saj je s tem državni blagajni pomagal k povišanju BDP. Za izvedbo tako opredeljene naložbe je potrebno spremeniti številne predpise, kredite bo treba še naprej odplačevati, zamude bi vplivale na BDP.

V naš sistem cestninjenja bi morali prenesti avstrijski model in težkim tovornjakom cestnino zaračunavati pravičneje. Šele po odločitvi o refinanciranju obveznosti bi lahko postopno

privatizirali Dars. Država pa bi kljub temu morala sprejeti odločitev, da je naložba strateška, in zato ohraniti nadzorni delež.

V večini podjetij, ki sem jih navedel, je država pobirala visoke dobičke in s tem posegala v njihov razvoj. Družbe so kljub temu nekako zagotavljale investicije, ki so omogočile izplačila zahtevanih dobičkov. Zaradi nepremišljene razprodaje premoženja bodo novi lastniki posegali v pravice zaposlenih v teh družbah. Praksa v državah, kjer se je to že zgodilo, kaže na velika odpuščanja.

Odločitev o prodaji verjetno temelji le na zagotavljanju dobrih donosov, ki jih bodo deležni novi lastniki. Da bi vlada s premoženjem ravnala kot dober gospodar in ga obdržala, je zanjo očitno prevelik zalogaj.

Sprašujemo se, od kod bo država jemala dobičke po tej razprodaji. Ker ji bodo ostali le naši žepi, pozivamo poslance, naj klasifikacije ne sprejmejo.»

Multinacionalke ne bodo prinesle socialne države

Predsednik Sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije (KNG) **Tomaž Kumer** je opozoril, da so državna podjetja še edino premoženje, ki je ostalo Sloveniji. Helios je bil ob lastninjenju vreden 15 milijonov evrov, danes hočejo zanj kar 200 milijonov. Samo z umnim gospodarjenjem z njim lahko znova vzpostavimo socialno državo. Kdor misli, da nam bodo socialno državo prinesla multinacionalna podjetja, mu ni pomoči. Ta podjetja imajo tudi veliko

Kaj je klasifikacija naložb SDH?

To je eden od aktov upravljanja SDH, ki ga je vlada že sprejela, nanj pa morajo po zakonu dati soglasje tudi poslanci državnega zbora. Preden poslanci tega ne storijo, holding ne more začeti prodajati državnih podjetij. V klasifikaciji so opredeljene in razvrščene vse kapitalske naložbe, ki so v trenutku preoblikovanja Slovenske odškodninske družbe (SOD) v SDH v njegovi lasti, ter vse naložbe, ki so stvarni vložek v SDH. Naložbe so razvrščene v strateške (holding mora v njih ohraniti 50-odstotni lastniški delež in eno delnico), pomembne (holding mora v njih ohraniti 25-odstotni lastniški delež in eno delnico) ter portfelnjske (holdingu v njih ni treba ohraniti kontrolnega deleža).

prostih zmogljivosti. Po Kumerjevih besedah je pri nas velik problem tudi, da v praksi nimamo državnega, temveč strankarsko premoženje, saj politične stranke državna podjetja obravnavajo kot plen, do katerega so dobile pravico na volitvah. Nameravani prodaji Heliosa KNG nasprotuje, saj zanjo ni niti enega razloga. Če bo država s prodajo Heliosa uspela, ji bo druga podjetja že lažje prodati, je še dejal Kumer.

Boštjan Marinko, predsednik sindikata delavcev skupine Petrol, je uvodoma dejal, da so zaradi klasifikacije naložb zelo zaskrbljeni in bi radi pokazali solidarnost do vseh zaposlenih v podjetjih, ki bodo predmet prodaje. Novi poskus prodaje ni prvi tovrstni poskus, saj so člani uprave AUKN to poskušali že pred letom. Petrol je podjetje, ki vsako leto ustvarja dobičke. Kruh daje kar 3500 družinam, pomaga tudi športnikom, kulturnikom in humanitarnim organizacijam. Lani je ustvaril 53 milijonov evrov dobička. »Petrol ima vizijo, dobre menedžerje in sposobne zaposlene. Gre za kokoš, ki nese zlata jajca in jih bo še nesla. Dober gospodar takšne kokoši ne bi nagnal iz kurnika. Zaskrbljeni smo, kaj se bo po prodaji zgodilo z zaposlenimi. Želeli bi si lastnika, ki bo investiral in odpiral delovna mesta ter sedeža podjetja ne bo preselil v drugo državo. Želimo si, da bi še naprej ostali eno boljših podjetij v regiji, da bi v njem še naprej govorili slovensko, da bi širili dejavnost, da bi bili

ustrezno plačani in imeli možnosti razvoja in varno prihodnost,« je še dejal Marinko.

Ustaviti je treba plenjenje

Aleš Peserl iz Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije (SGiT) v Hitu Šentilj je dejal, da so sindikati vse vlade redno in zelo glasno opozarjali na kraje družbenega premoženja in na neodgovorno obnašanje vodilnih v slovenskih igralnicah. V Kadu in Sodu ter na ministrstvu za finance in v drugih institucijah so vedeli za zahteve sindikatov po revizijah poslovanja in ustavitvi plenjenja javnega oziroma igralniškega denarja, vendar se ni nič zgodilo. Po njegovih besedah večina igralnic zaradi politično nastavljenih kadrov danes posluje precej slabše kot v času prve krize, po kateri je prišlo do velikega odliva sredstev v tujino pod krinko pametnih naložb in širjenja igralniške dejavnosti. Peserl je poudaril, da so sindikati proti kompletni prodaji slovenskih igralnic, ki bi lahko s koncesijskimi dajatvami in davki še vedno polnile slovenski proračun, če bi le imele sposoben in moralno neoporečen menedžment. Gre za 2000 delovnih mest, je še poudaril.

Srečko Potočnik, predsednik sindikata v Zavarovalnici Triglav, je dejal: »V Skupini Triglav je v Sloveniji 2400 zaposlenih, izven meja še toliko. Skrbi nas naša prihodnost. Iz naših dobičkov se veliko prelija v državni proračun. Veliko dajemo športu in kulturi. Radi bi ostali uspešno podjetje za

zaposlene in naše okolje. Sklicali bomo sindikalne sestanke in skupni sestanek s svetom delavcev. Pridobili bomo tudi stališča in mnenja naše uprave. V oporo nam je Drago Ščernjavič, ki bo dopolnil moje izvajanje.«

Ljudsko voljo je treba upoštevati

Drago Ščernjavič, sekretar SDOS, je dodal: »Novembra 2007 smo državljani na referendumu o lastninjenju Kada odločili, da bo 34 odstotkov Triglava namenjenega za funkcioniranje pokojninske blagajne. Pri tem bomo vztrajali, to ljudsko voljo naj zakonodajalec upošteva. Pričakoval sem, da se bo današnjemu dogodku pridružila delavska direktorica Triglava, vendar ni utegnila. Ugotavljam, da Triglavova uprava javno ni izrazila odnosa do SDH. Obveščen pa sem, da so nekateri vodstveni delavci družbe po Evropi lani že iskali kupce. Naši slovaški in češki kolegi nas opozarjajo, naj ne ponavljamo njihovih napak. Prav bi bilo, da vodstva vseh 76 podjetij, ki so predvidena za prodajo, pozovemo, da pojasnijo svoj odnos. Če bodo tiho, bodo pritrjevali obglavljenju Slovenije.«

Čas za prodajo ni pravi

Izvršna sekretarka ZSSS **Andreja Poje** je opozorila, da so na seznamu za razprodajo mnoga dobra podjetja, ki polnijo državne blagajne. Ker posledic odprodaje takšnih podjetij niso analizirali, je razprodaja državnega premoženja popolnoma nesprejemljiva, saj bi Slovenija v tem primeru postala odvisna od tujine. Tudi čas za prodajo ni primeren. Pred krizo bi bilo denimo za Telekom mogoče iztržiti dve milijardi evrov, danes pa samo še milijardo.

Semolič je ob zaključku izrazil upanje, da bo nova vlada, če jo bomo dobili, politiko na tem področju spremenila. Sindikati pa bodo s njo na to temo zahtevali socialni dialog. Naš cilj je dolgoročna zaščita gospodarskih družb, je poudaril.

T. K., F. K. in M. M.

Zahtevali bodo odgovore

Hedvika Možina, predsednica konference Pošte Slovenije: »Delavci pošte smo s tem zelo slabo seznanjeni, saj se o tem ne govori, niti se o tem ni govorilo na konferenci. Že na naslednjo, ki bo 15. marca, bomo to točko uvrstili na dnevni red. Od poslovodstva pričakujemo jasno stališče, zahtevali bomo tudi odgovore o tem, kaj bo s pošto banko. Na Pošti gre za 6500 delavcev. Če bi družbo prodali, bi prišlo do odpuščanja in nižanja kakovosti poštne storitve, vprašljive bi bile tudi vrste storitev. Mislim, da razprodaja poštne premoženja nikakor ne pride v poštev. Delavci bomo vodili vse aktivnosti in bomo zelo proti. Ne vidimo razloga, da bi se to prodajalo, saj vendar Pošta posluje z enormnimi dobički. Vseskozi smo tudi opozarjali, da država kot lastnik jemlje iz te malhe.«

Jože Ožek, predsednik odbora za pošto pri SDPZ: »Ko smo direktorja vprašali, kaj se nam obeta, je odgovoril, da bo tako, kot bo rekel lastnik. Razpoloženje med delavci je zelo slabo, med sindikalisti, ki smo bolj obveščeni, je še slabše.«

V energetiki po dogovoru

Branko Sevcnikar, predsednik Sindikata delavcev energetike Slovenije (SDE): »Pri pripravi klasifikacije in opredeljevanju lastniških deležev energetskih podjetij, ki morajo ostati v lasti države, se je vlada držala dogovora, ki ga je na pogajanjih za umik referendumске pobude proti zakonu o SDH v pisni obliki sklenila s SDE. Ob tem je treba opozoriti, da je vrednost državnih naložb v energetiki večja kot vrednost vseh drugih državnih naložb. Zato je zelo pomembno, da bodo vse aktivnosti vlade pri prodaji deležev energetskih podjetij obravnavali na seji ekonomsko-socialnega odbora za energetiko.«